

Fobofobia

Teama de fobii

Toată lumea se teme de ceva, nu-i aşa? Astă-i preocuparea mea. Colecționez fobii, aşa cum unii colecționează timbre și, chiar dacă par mai ciudată decât sunt în realitate, asta-mi face plăcere. Teamă. Fobiile.

De pildă, spaimele obișnuite. Mulți se tem de înălțimi, de lifuri sau de păianjeni. Astea-s plăcute. Mie-mi plac fobiile neobișnuite, cum ar fi:

Nelofobia, teamă de sticla.

Sau:

Arahiuntofobia, teamă să nu-ți rămână unt de arahide lipit de cerul gurii.

Firește, nu mi-e frică de untul de arahide, dar nu-i aşa că sună bine?

E mult mai ușor să înțelegi un lucru, odată ce i-ai dat un nume. Cel mai adesea, pe mine necunoscutul mă însășimântă.

Nu știu ce nume poartă frica de necunoscut, dar știu că o am.

Mnemofobia

Frica de amintiri

Urăsc avioanele pentru că stai cu ochii holbați la cer și te năpădesc tot soiul de gânduri de care te-ai putea lipsi.

Mnemofobia e o frică reală. N-am născocit-o eu. Jur. Se întâmplă să-ți fie teamă de propriile amintiri. Ar fi minunat să-ți poți stăvili gândurile apăsând un buton, dar un asemenea buton nu s-a inventat încă.

Așa că-mi apăs cu tărie pleoapele și încerc să opresc șuvoiul amintirilor, să mă concentrez pe aici și acum. Asta zic mereu prezentatorii tv: trăiește clipa.

La moartea tatei, mi-am legat o ață albă la deget. O păstrez acolo ca să-mi aducă aminte că până nu demult aveam sentimente, aveam un tată, aveam o viață. Mă joc cu nodul de pe degetul mic, tocmai când tipul de lângă mine se fățăie-n scaun și-mi trage una cu pantoful lui uriaș.

– Îmi cer scuze, spune el.

– Nu face nimic.

Pun deoparte toate notificările pentru Acțiune Urgentă de la Amnesty International, care mă roagă să scriu nu știu câte scrisori în numele unor călugări torturați sau ale unor studenți dispărăuți.

– Fără supărare, te simți bine? Arăți puțin ca un zombi.

Cu greu, îmi întorc privirile spre el.
E imaginea perfectă a corporatistului alb, cu nas borcănat și gușă.
– Poftim?

Zâmbește, și din gură i se revarsă un iz de cafea.

– De când ai urcat în avion parcă ești pe pilot automat; îți faci de lucru cu scrisorile alea, salvezi lumea, dar ești ca un zombi.

Simt că mi se strângă stomacul.

– Tata a murit de curând. Tatăl vitreg, mai exact. Dar el era tata pentru mine. El m-a crescut.

Tipului îi piere zâmbetul strengăresc.

– Oh. Îmi pare rău.

E stânjenit și mă simt prost.

– Nu-i nimic. Doar că-s puțin...

Nu găsesc cuvântul potrivit: moartă pe dinăuntru? Zombică? Cuvântul ăsta nici nu există. Zombificată?

Tipul nu vrea să-mi dea pace.

– Începe școala? Unde mergi la școală, în Maine?

Clatin din cap în semn că nu, dar n-am de gând să-i explic situația. Nici eu n-o înțeleg prea bine. Maică-mea m-a trimis aici, pentru că de patru luni nu-s în stare să zâmbesc, să plâng sau să simt ceva.

– Mă duc să stau cu bunica, rostesc eu într-un târziu.

Dă din cap și își drege glasul, stânjenit.

– Aha. Las' că-i bine. Dar este vreme urâtă în Maine. A venit iarna și e frig ca naiba.

Bunică-mea sau mai exact bunica mea vitregă, Betty, mă aşteaptă la aeroportul Bangor din Maine, care e probabil cel mai mic aeroport cu cea mai lungă pistă din lume. Aterizăm sub cerul înnorat și rău prevestitor. Știu că lucrurile nu vor decurge bine dacă până și cerul e cenușiu și rece.

Ochii-mi fug la hanorac, dar nu-l iau pe mine. Nu vreau să mă dau bătută atât de repede. E spre sfârșitul lui octombrie, nu-i aşa? Cât de rău poate să fie? Rău de tot.

Stewardesa deschide ușa, lăsând gerul să intre. Mă cutremur.

— Hai, Toto, că nu mai suntem la tropice¹, zice tipul de lângă mine și scoate un hanorac din bagaj.

E mult mai deștept decât credeam. Tata spunea că ar trebui să căutăm ce-i mai bun în oameni.

Umlă vorba că inima i-a venit de hac, dar adevarul e că l-a lăsat la greu. A hotărât să nu mai bată, să nu mai poarte sângele prețios în vene. A ruginit și a cedat.

A murit pe podeaua bucătăriei, lângă sticla de apă pe care-o scăpasem. Pare un coșmar, dar nu e.

Neatenția mă face să alunec pe scările ce coboară spre pistă. Colegul de drum mă prinde de mână.

— Este greu să salvezi lumea dacă nu te poți salva pe tine însăți, zice el făcând pe deșteptul.

Mă mai potinesc de câteva ori și-mi simt stomacul cât o nucă.

— Poftim?

Am înțeles cuvintele, dar nu-mi vine să cred că le-a rostit. E atât de răutăios. Nu le repetă.

Vântul îmi lipște cu furie părul de obraz. Îmi vâr capul între umeri, dar nu mă ajută la nimic.

— N-ai cum să nu iubești Maine-ul, spune stewardesa de la baza scărilor, fără să zâmbească.

În această clipă, mi-e teamă că nu voi mai simți nimic vrednată, că voi privi neajutorată cum moare tata pe dușumeaua bucătăriei. Dar asta s-a întâmplat deja, nu-i aşa?

Voi mărturisi a doua mea mare teamă: echipa de frig. Se numește cheimafobie, cunoscută și sub numele de cheimatofobie, frigofobie sau psihofobie. Are multe denumiri.

Nu sunt obișnuită cu frigul, dar mă voi obișnui. Trebuie să-ți înfrunți temerile, spunea tata mereu. Doar să le înfrunți.

Eu îmi înfrunt temerile psalmodiindu-le. La fiecare pas facut pe suprafața alunecoasă, în drum spre aerogară, șoptesc căte una:

¹ Trimisere la replica lui Dorothy, din Vrăjitorul din Oz: „Toto, I have a feeling we're not in Kansas anymore”.

Cheimatofobie.

Frigofoobia.

Psihofobie.

Cheimafobie.

De ce nu ajută rostirea lor?

Betty mă așteaptă la aerogară. De cum mă zărește, se repede la mine cu pași de gigant și mă strâng la piept cu brațele-i uriașe. Seamănă la statură cu tata și mă las pradă îmbrățișării, fericită că am pe cineva lângă mine, dar cumva îmi doresc să fi fost el.

— Ce bucurie să te văd! Călătoria a fost grea? mă-ntreabă în timp ce mă conduce prin parcare spre camioneta ei mare și neagră.

Îmi vâră valiza și rucsacul în spate. Restul lucrurilor din Charleston le-am trimis deja cu vaporul, deși nu văd la ce-mi vor folosi toate tricourile și scurtele acelea în Maine. Se întoarce și îmi zâmbește, în timp ce eu mă chinui să intru în cabină.

— E un monstru, Betty, spun, reușind în final să urc.

Încep să tremur. Nu mă pot controla. Simt că-mi crapă oasele de frig.

— Camioneta asta-i cât toate zilele.

Betty lovește tabloul de bord și râde.

— Așa și trebuie. Numa' bună de cărat dosuri.

— Cărat dosuri?

— Ai vrea să zic cur? Nu vreau să-ți tulbur simțăminte delicate.

Simțăminte delicate? Mai c-aș râde dacă aș fi în stare.

— E nouă?

— Da. Te-a condus maică-ta la plecare?

— A plâns.

Îmi plimb degetul pe suprafața unde geamul întâlneste portiera.

— M-am simțit groaznic când am văzut-o plângând.

Îmi fac curaj și mă uit în ochii ei, de culoarea chihlimbarului deschis, ca ai tatei, ușor cutați în apropierea tâmpelor. Se înmoie puțin sub privirile mele. Din moment ce nu mi-am cunoscut tatăl biologic, bunica Betty este singura bunică pe care o am. Părinții mamei au murit când era Tânără, iar ea s-a dus să locuiască

împreună cu Betty, cu soțul ei, Ben, și cu tata până la terminarea liceului. Betty a fost nemaipomenită că a primit-o pe mama, aşa cum de altfel m-a primit și pe mine acum.

Betty încuvăințea din cap și întoarce mașina.

- Firește că a plâns. Îi e greu să se despartă de tine.
- Atunci n-ar fi trebuit să se descotorosească de mine.
- Asta crezi tu că face?

Ridic din umeri și-mi pun mâinile-n poală.

- Vrea doar să se-asigure că...
- Că n-o iau razna?

Izbucnesc într-un râs amar ce pare nespus de străin de mine și îmi răsună în pieptul gol.

– Mă expediază în regiunea astă uitată de Dumnezeu ca să n-o iau razna?

- Ești cam înverșunată, dragă.
- Știi. Îmi pare rău.

Betty surâde.

– Lasă că nu strică puțină înverșunare. Din ce mi-a spus mai că-ta, ești foarte amărâtă și și-ai pierdut firea aceea încăpățanată, mereu dornică să salveze lumea.

– Betty... s-a dus.

– Știi, drăguță, dar cred că vrea să ne vedem mai departe de viață. Știi că-i o expresie răsuflată, dar astă-i adevărul.

Betty e o femeie de treabă. A fost în fruntea unei companii de asigurări de viață, dar s-a pensionat când a murit bunicul. După o vreme, s-a plăcuit de partidele de golf și de pescuit și s-a apucat de alte năzdrăvăni.

– Am de gând să mă îmbunătățesc, întâi pe mine și apoi întreaga comunitate, i-a spus odată tatei.

Așa că s-a apucat să alerge și a participat la maratonul din Boston, la vîrsta de 65 de ani. Pe urmă, a obținut centura neagră și certificatul de paramedic. Cu asta se ocupă și în prezent. E șeful paramedicilor la Downeast Ambulance din Bedford, Maine, dar nu acceptă bani.

– Eu am destui. Să-i dea mai bine tinerilor cu familii, i-a explicat tatălui meu când a-nceput să se plimbe cu ambulanța. Așa mi se pare corect.

Pentru bunica Betty, corectitudinea înseamnă totul.

– Nu-i prea corect să te procopșești cu o nebună, aşa ca mine, îmi spune ea în drum spre Bedford, pe Ruta 1A.

N-am de gând să vorbesc despre asta, aşa că dau din umeri.

Betty observă numai decât.

– Ce frumoase-s frunzele, nu?

Așa mă încurajează ea să nu amplific discuția.

– Foarte frumoase.

Copacii au început să-și lase frunzele. Cei pe lângă care trecem sunt ultima redută, căci în curând vom da peste un peisaj sterp și înghețat. Frunzele sunt frumoase, dar abia se mai țin de ramuri. Vor ceda în curând, ca multe dintre suratele lor. Vor putrezi în țărâna, vor fi strânse în grămezi, arse și călcate în picioare. Frunzele din New England n-au viață usoară. Mă apucă din nou tremuratul.

– Știi că ne facem griji pentru tine?

Dau din umeri, cel mai răsuflat dintre toate gesturile, dar de altceva nu sunt în stare. Betty dă drumul la căldură, și o pală de aer mă lovește în față.

– Așa, cu păru-n vînt, arăți ca un top-model, sexy cum s-ar spune.

– Aș vrea eu, bolborosesc.

– Te vei obișnui cu frigul.

– E atât de diferit de Charleston, atât de frig și de sterp...

Îmi ascund chipul în palme, apoi îmi dau seama de patetismul gestului.

– Îmi pare rău. Sunt tare plângăcioasă.

– Ai voie să plângi.

– Nu, n-am voie. Urăsc să fiu plângăcioasă. N-am motive să mă plâng, mai ales tie. Doar că regiunea astă e atât de seacă și lipsită de viață. Arată ca și cum tot statul se pregătește să fie acoperit

sub zăpadă. Vine iarna, anotimpul morții. Până și iarba pare să fi depus armele.

Betty izbucnește în râs, apoi rostește cu glas sinistru:

– Și copaci. Se îngrițădesc în fața ta ca să ascundă depărtările, să nu vezi ce mișună la pământ, prin tufișuri sau în spatele arborilor.

Îmi lipesc palma de geamul înghețat și las o urmă.

– Știi nu-i un film de groază, Zara.

Zâmbește înțelegerător, dar și puțin răutăcios. Asta-i Betty.

– Știu.

– E frig aici, în comparație cu Charleston. Va trebui să te-nfoplești zdravăn.

– Da.

Cheișoară.

– Încă mai psalmodiezi fobii?

– Am rostit-o cu voce tare?

– Da.

Își ia o mâna de pe volan și mă bate prietenos pe picior, apoi regleză din nou căldura.

– Am eu o teorie despre treaba asta.

– Chiar aşa?

– Da, am impresia că ești genul acela de persoană care crede că, dacă rostește un nume de ceva, poate să-i dea de furcă, să-l învingă, și aşa va trebui să faci și cu moartea tatălui tău. Știu că e dureros, Zara, dar...

– Betty!

Un bărbat înalt stă nemîscat la marginea drumului, cu privirea pierdute...

Betty virează peste cele două linii galbene și reduce camioneta pe drumul cel bun.

– Mama mă-sii! urlă ea. Imbecilule!

Gâfăie. Îmi înfig degetele în centura de siguranță. Respiră adânc de câteva ori și spune:

– Să nu te prind că vorbești ca mine, că mă omoară maică-ta.

– L-ai văzut? rostesc eu în cele din urmă.

– Firește că l-am văzut. Idiotul stătea în drum. Bine că l-am zărit, că altfel îl măturam.

Mă uit țintă la ea, încercând să-mi dau seama ce s-a întâmplat. Îmi întorc privirile, dar am cotit și nu pot să-mi dau seama dacă individul mai e acolo.

– Chiar l-ai zărit?

– Bineînțeles. De ce întrebă?

– Vei crede că-s proastă.

– Oh, dar n-am nici o îndoială în privința asta, râde ea, așa că știu că glumește.

– Ești o bunică al naibii de răutăcioasă.

– Recunosc. Deci, de ce-ai întrebat?

Văd că nu renunță ușor, așa că mă prefac nepăsătoare.

– Am impresia că-l văd pretutindeni pe tipul asta înalt, palid, cu părul întunecat. Dar nu se poate să fi fost el.

– L-ai văzut pe individul asta în Charleston?

Dau din cap. Aș vrea să ating podeaua cu picioarele, să nu mă simt așa de mică și proastă. Betty cade pe gânduri, apoi rostește:

– Și acum l-ai revăzut aici?

– Da, știu, sună stupid și ciudat.

– Nu e stupid, scumpa mea, dar e într-adevăr ciudat.

Claxonează o altă camionetă ce vine din partea opusă.

– Asta-i John Weaver. Constructor și pompier voluntar, tare de treabă. Zara, dragă, să nu te sperii, dar vreau să rămâi diseară în casă, bine? Să nu te plimbi pe străzi.

– Poftim?

– Fă-i pe plac unei bătrâne.

– Zi-mi de ce.

– Săptămâna trecută a dispărut un băiat. Oamenii se tem să nu fi pătit ceva rău.

– Poate a fugit de-acasă.

– Poate că da, poate că nu. Dar mai e un motiv. Uite, treaba mea e să salvez oameni, nu? Știu că în Charleston obișnuiai să